

ՓՈԽՆՁ

ԹԻԻ 1225

ՇԱԲԱԹ

1877 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 5

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հետեւեալ տողերը յատկապէս լրագրոյս այս բաժնին մէջ դնելով մեր ազգայնոց ուշադրութիւնը կհրաւիրեմք :

Ասկէց քանի մը տարի յառաջ իզմիրի մէջ որբանոց մը հաստատեցին յոյնք, ի սկզբան ունեցած դրամագլուխին զէրօ, բայց հաստատուն ջանք ու անսասան յարատեւութիւն ունենալով: Այժմ, շատ մը անշարժ կալուածներ ունենալէն զատ, 2 միլիոն դէն աւելի դրամագլուխ ունին: Որքերն արհեստ կոովորին այս հաստատութեան մէջ, ամեն խնամք ու պաշտպանութիւն կը կայեցնեն ներկային մէջ, և իրենց անդորր ապագայ կպատրաստեն:

Մեր ազգն ինչ ունի. — լո՛կ խօսք, խօսք, և դարձեալ խօսք...

Մեր ազգայնոց համար օրինակի արժանի ուրիշ գործ մ'ալ Մարտիրոս յոյն վաճառականք 23 հազար ֆրանկ դրկեր են՝ մայրաքաղաքիս յունական Մարդասէր անուն ընկերութեան:

Բուսնուգի զինուորական հրամանատարն հօկտ. 30 թուով հեռագիր մը քաշած է առ բարձր մեծ Եպարքոսն, յորմէ կիմացուի թէ, մեր ազգայինք՝ բժշկիկներէն հրաման առնելով 200 պնակ հասկի տուեր են կայսերական հիւանդոցրաց, և միանգամայն ամեն օր 100ական հոգի կերթան կայսերական զօրաց կօգնեն ամբուլթեանց շինութեան համար, և 2 վաշտ զօրաց ծխախոտ նուիրեր են՝ զինուոր գլուխ 10 տրամ տալով:

Կարնոյ կուսակալութեան կողմանէ ալ հօկտ. 26 թուով սա'պէս հեռագրուեր է առ բարձր մեծ Եպարքոսն:

« Այժմ Հայոց Առաջնորդն քովս գալով ծանոյց, թէ զրոյց մ'եղած է որ իբրբը թէ ինքը (առաջնորդը) ռուսական բանակն զրկուեր է՝ ռուսաց անձնատուր ըլլալու բանակցութեան համար. և յաւելցուց թէ այդպիսի զրոյցներ ազգովին կմերժեն, և թէ՛ ամենքն ալ օսմանեան հաւատարիմ հպատակք են և մի ու անբաժան են օսմանեան զօրաց ու օսմանեան ազգին հետ:

« Պէտք եղած մեծարանքը եղաւ Առաջնորդին, և պատասխան տրուեցաւ թէ կարելի չէ որ կարեւորութիւն տրբուի թշնամույն այսպիսի կեղծուպատիր տարածայնութեանց:

Պատրիարքական գեր. փոխանորդ. Հօր կողմանէ:

... խմբագիր.

Ձեր և ուրիշ ազգային լրագրաց մէջ ընթերցայ յանուն Ազգային ժողովոյ եղած այն յայտարարութիւնը, որով օգոստ. 26 թուով վարչութեան խառն ժողովոյ մատուցած բողոքա-

գիրս պաշտօնականութենէ զուրկ կը հրատարակէր:

Շնորհակալ եմ Ազգային պատկառելի ժողովէն իւր սոյն որոշման համար, որ ըստ իմ դիտաւորութեան լո՛կ իմ անձնական բողոքս նկատեց զայն, հակառակ այն կարծեաց՝ որ իրեւ պաշտօնական վկայութիւն մի համարուած լինել կ'ենթադրէին:

Ո՛չ. նոյն բողոքագիրս արդարեւ բոլորովին զուրկ ի պաշտօնականութենէ՝ ինչպէս իւր բովանդակութենէն յայտնի էր, սո՛սկ իմ անձնական բողոքոյ ձայնն է Ազգային օհմանի մէջ, զոր անդադար պիտի կրկնեմ, ի խնդիր և ի պաշտպանութիւն անարգեալ պատուոյս, ինչպէս որ ազգային ժողովն ևս իմ այս իրաւունքս ընդունեց մի և նոյն նստին մէջ:

Ուստի սոյն առթիւ հրապարակաւ կ'աղաչեմ նա՛ւ զմեծարեալ անդամս Կատական մասնաժողովոյ, որ բարեհաճին յԱզգային ժողովոյ ինքեանց յանձնեալ պաշտօնին ձեռնարկել անյապաղ, ի սէր և ի յայտնութիւն Արդարութեան:

Որոյ եմ և մնամ միշտ ապաստանեալ
Նուստ Գահ. Հայաստան. Եկեղեցւոյ
'ի 4 Նոյեմ. 1877 Պ. Փ. Յովն. Մկրեան
'ի Կ. Պօլիս

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարբերական

Վազգրթ գրած էր երէկ: — « Պատեւրազմական վայրերէն երէկ (հինգշաբթի) եկած լուրերը մանր բաներ են: Դարձեալ Պալքանաց հրամանատարը կ'ծանուցանէ՝ Բլէյնայի կողմէն թնդանօթի ձայն առնուիլը: Իսկ Մուխթար փաշա գրած է, թէ ձիւն կուգայ, ձմեռը սաստկութեամբ կտիրէ և նոր դէպք մը չկայ: Սիւլէյման փաշա ալ հեռագրած է՝ Գօզլը-Պէյի կողմը փոքրիկ պատեւրազմ մ'ըլլալը և մեր յաղթող հանդիսանալն »:

Այս առաւօտ ալ գրած է: — « Երէկ « պատեւրազմական վայրերէն երէկ լուր և չեկաւ: Մուխթար փաշա՝ ո՛ր և է դէպք չըլլալն ու շատ ձիւն գալը, և Տէրվիշ « փաշա ալ ո՛ր և է դէպք չպատահիլ ու « անձրեւելն կ'ծանուցանեն »:

Հագրիգաթ ալ կգրէ այս առաւօտ: — « Ստոյգ աղբիւրէ մը իմացուած է, « թէ Ռուսը Կարսի ամրութիւններէն « Թահմաշ մարտկոցին վրայ յարձակեր, « և 9 ժամ ուժգին պատերազմէ մը յետոյ, մեծ կորուստով ետ մղուեր են »:

Վազգրթի երէկուան թերթին մէջ Կարնոյ վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կային: — « Կարնիէն եկած մասնաւոր գրերէրուն նայելով՝ ռուսք այս անգամ « Թօփ-տաղիի վրայ յարձակած և ետ մղուած ատենին, քրիստոնէից և մանաւանդ Հայոց կողմանէ օգնութիւն մատուցուեր է կայսերական զօրաց, և « ռուսաց ռումբերէն 150 չափ Հայք մեռուեր, և Թօփ-տաղիի կողմերը քանի մը շէնքեր և Հայոց եկեղեցիներ կործանուեր են »:

Լա—Թիւրքի ալ հետագայ տեղեկու-

թիւները կուտայ Կարնոյ վրայ: — « Կարնոյ մեր թղթակիցը հօկտ. 17/29 թուով « կգրէ. թէ քաղաքէն և ժամ հեռի « ձիւնորաց պատերազմ մը տեղի ունեցաւ: Կարնոյ ժողովրդեան մէջ իրարանցեցում կայ եղեր: Մահմետականք խառնութիւն գոցեր ու ունեցածին տունեւրը փոխադրեր են. ասոնց օրինակին հետեւեր են Հայերն ալ: Նոյն օրը շատ մարդ չէ կրցեր հաց գտնել. յետոյ « տագնապն անցնելով՝ շատ խանութներ « դարձեալ բացուեր են: Հացագործաց « ծախած հացը աղէկ չէ եղեր: Կարնոյ « ժողովրդը մինչեւ ցվախճան դիմադրելու դիտաւորութիւն ունի: Սպայա « կոյտն կ'այտնէ թէ, քաղաքը բոլոր « ձմեռն կրնայ դիմակալել թշնամույն: « Որոշուած է՝ երկերկու օսմանեան լիրա « տուգանք առնուլ՝ խանութին չբացող « շներէն: Կարնոյ մաքսատան մէջ գըտ « նուած վաճառքն տուները փոխադրե « ցան »:

Մեր տեսած մէկ մասնաւոր նամակն ալ Կարնոյ կողմը 30 դասալիք զինուորաց, Մուխթար փաշայի հրամանաւ հըրացանի բռնուած ըլլալը նշանակած է:

Անցեալները Բլէյնայի առջև վիրաւորեալ Ֆէրիք Հասան փաշա՝ որ դարմանի համար մայրաքաղաքս եկած էր, օգոստ. Սուլթանին ներկայացեր է այս անգամ, և Նորին վեհափառութիւնն իւր ձեռքը երկրորդ աստիճանի մէծիտիյէ պատուանշան և շքադրամ ընծայեր է, ըսելով թէ « Պետութեան և հայրենեաց համար ձեր ըրած անձնակրութեանէն գոհ ըլլալով, կ'նորհաւորեմ և ձեռքս ձեր կուրծքը կ'ախելս ոյն պատուանշանները »:

Օգոստ. Սուլթանը Բլէյնայի Օսման փաշայի որդին ալ կանչելով պատուեր ու պարգև տուեր է, ինչպէս յիշեալ փաշային տիկնոջն ալ ծանրագին նուէր մը զրկեր է:

— Պօլսոյ մահմետական ժողովրդեան կողմանէ շնորհակալեաց գիր մը յանձնուեր է մայրաքաղաքիս անգղիական դեսպանին, օսմանեան վիրաւորաց համար Անդղիոյ մէջ եղած հանգանակութեան համար:

— Յոյն վաճառականներէն մէկն՝ Սրանտօնէ անուն, 500 համրիշ նուիրեր է՝ վիրաւորեալ և առողջացեալ զօրաց բաշխելու համար:

— Կառավարութեան կողմանէ խափանեալ Մէթարիթմիսիս անուն յոյն լըրագրոյն արաօնատէրն՝ Աթէնք փախեր է:

— Անգղիական դեսպանն երէկ Հայտար-փաշա երթալով՝ Հօպարթ փաշայի տիկնոջ դամբանին վրայ քար դնել տրուաւ:

— Կայսերական զօրաց ձմերային բզ-
գետուց մատակարարութեան համար,
2 միլիոն 625 հազար բաժնով ելեւմտից
պաշտօնատան կողմանէ որոշեալ վիճա-
կահանութեան տոմսերն շրջաբերու-
թեան հանուեցան: Մէկ բաժինը 2 ղըշ
թղթադրամէ: Վիճակահանութիւնը պի-
տի կատարուի Պօլսոյ քաղաքապետու-
թեան պաշտօնատան մէջ:

— Պօլսոյ 10 երեսփոխանաց հինգն
ընտրուեցան, որք են՝ դանձուց նախա-
րար Եոսուֆ փաշա, նախորդ գլխաւոր
սենեկապետ Հաֆիզ Մէհմէտ պէյ,
փաստաբան Հասան Ֆէհմի էֆէնտի,
Աս-
թարճըլար-քէթիւտապը Հաճի Ահմէտ
էֆէնտի, և Սաքայեան Ալիքան էֆէն-
տի: Մնացեալ հինգն ընտրութիւնն այս-
օր կկատարուի: Գաւառական երեսփո-
խաններն ալ սկսան դալ, և մեծ Ե-
պարքոսին ու նախարարաց հետ տես-
նուիլ:

— Կայսերական կառավարութիւնը ո-
րոշեր է՝ պահականոցները գտնուող զօր-
քը պատերազմական վայրերը զրկելով,
նոցա տեղ մայրաքաղաքիս քաղաքային
զօրքերը կարգել, և որոշեալ ժամանակ-
ներ կրթութեան չգացողները խստիւ
պատժել:

— Ըստ թայմըզի, ամերիկացի երկրա-
չափ մը ծրագիր մը մատուցեր է Բ. Դը-
րան՝ Պէյօղլուէն Իսկիւտար կամուրջ մը
շինելու համար, որոյ ծախքը հինգ մի-
լիոն անգղ. լիրա պիտի ըլլայ եղեր:

— Քանի մ'օր յառաջ մայրաքաղաքս
բերուած գերիններուն մէջ, 1 պարսիկ,
1 տաղիստանցի և 1 հայ կայ եղեր:

— Խասգիւղի հրէական որբանոցին ու-
սանողներէն 20 հոգի մինչեւ ցարդ 1000
զոյգ կօշիկ շինեւ են՝ կայսերական զօրաց
համար: Աղջիկներն ալ զգեստ կկարեն
դարձեալ կայսերական զօրաց համար:
Այս որբանոցը կոմս Գամօնտօյի առատա-
ձեռնութեան շնորհիւ կառուցեալ է,
բոլոր ծախքը նա կհոգայ, 130ի չափ աղ-
ջիկ և մանչ որբեր կխնամուին, կդա-
տարակուին, և արհեստներ կսովորին,
եւրոպացի ճարտարներու միջոցաւ:

— Օգոստ. Սուլթանը չորեքշաբթի
ժամը 9ին ատենները զինուորական պաշ-
տօնատունը գնաց: Մեծ Եպարքոսն և
զինուորական փոխ-նախարարն դիմաւո-
րեցին Նորին վեհափառութիւնը, և նախա-
րարաց ոմանք ալ դանուելով խորհրդա-
կցեցան: Պաշտօնատան մէջ զօրաց ու հի-
ւանդաց կերակուրէն ընթերցէն յետոյ
գիշերուան ժամը 2ին դարձաւ: Պաշտօ-
նատան այլ և այլ կողմերը և ուրիշ տե-
ղեր այս առթիւ լուսավառութիւն եղաւ:
Ըստ հրամանի Նորին վեհափառութեան՝
երէկ ի պաշտօնէ շնորհակալութիւն տրու-
ուեցաւ մայրաքաղաքիս բնակչաց, զօրաց
ձմերային զգեստ նուիրելուն համար:

Օգոստ. Սուլթանն երէկ ալ զինուո-
րական պաշտօնատունը գնաց, և Սուլ-
թան Պայազիտի մզկիթին մէջ ցերեկային
աղօթքն ընէլէն յետոյ վերստին յիշեալ
պաշտօնատունը ելաւ, և անտի Պօլսոյ
քաղաքային վաշտերուն համար յատկա-
պէս պատրաստեալ դրօշակը զրկեց:
Դարձեալ զօրաց կերակուրէն ընթերց և
նախարարաց հետ կարեւորագոյն խնդրոց

վրայ խորհրդակցեցաւ և ուշ ատեն դար-
ձաւ պալատը:

— Օգոստ. Սուլթանը գլխաւոր թիկ-
նապետը զրկեց ի տես թիղա փաշայի, որ
քանի մ'օրէ հետէ հիւանդ է:

— Երեքշաբթի մայրաքաղաքս եկաւ
Ամերիկայի նախորդ նախագահ Կրանդ-
զօրպետն: Աւստրիոյ դեսպանատան
մէջ կոչուեց տրուեցաւ ի պատիւ նորա:
Քանի մ'օրէն յետոյ շրջադայել պիտի ել-
նէ պատերազմական վայրերը:

— Բ. Դուռը հրամայեւ է Սերվիոյ՝
սահմանադրի զօրքը ետ քաշել. բայց
իշխանութիւնը չէ ընդունել:

Մայրաքաղաքիս սերվիական գործա-
կատարն երկուշաբթի բարձրատիճան
նախարարի մը հետ տեսնուած ատենը,
նախարարն ըսեր է թէ «դուք դարձեալ
պատերազմ պիտի բանաք մեզի դէմ»:
«Երբեք տեղեկութիւն չունիմ» պատաս-
խաներ է գործակատարը. և երբ «Բ.
դուռը տեղեկ է» յարեր է նախարարը,
գործակատարը կրկնեւ է թէ «չեք տե-
ղեկութիւն չունի»:

— Բէէմսայի մզկիթներն ու դատարկ
տունները արմատեց շտեմարան եղեր, և
կտնայք ու տղայք Սօֆիա զրկուեւ են:

— Գեր. Հասուն էֆէնտիի եղբայրը
Անգրէաս էֆէնտի չորեքշաբթի առաւօտ
կնքեց մահկանացուն, հետեւեալ օրը
Պէյօղլուէնէն Պէյօղլու փոխադրեցաւ,
և երէկ յուղարկաւ Թիւրքիան հանդէսը
կատարուեցաւ մեծ շքով:

Պարսից շահը՝ երկրին ժողովրդեան
տրոց կէսը զեղչեր է, 14 տարուան հա-
մար: Այս բերե՝ անցեալներն առատ
ուկեհանք մը գտնուելուն համար:

— Փարիզի գերմանական նախորդ
դեսպան Արնիմ կոմսին եղբայր Հէրման
կոմսն միամտեայ բանտարկութեան դա-
տապարտուեւ է, Պիզմարդ իշխանին
դէմ նախատանօք խօսած ըլլալուն հա-
մար: Արդէն Արնիմ կոմսին դատապար-
տուած ըլլալն յայտնի է:

— Պէլկրատի ռուսական հիւպատոսն
այս երրորդ անգամ մէկ միլիոն ռուպլի
յանձնեւ է Սերվիոյ՝ զինուորական ծա-
խուց համար:

— Յիսուն և երկու տարիէ ի վեր ժեղ-
ուիթաց կարգէն եղող երեւելի աստուա-
ծաբան մը, Բաթէր Գուրչի անուն,
վերջին ժամանակներս աշխարհածանօթ
եղած է, Պապին աշխարհական իշխանու-
թիւնը Աւետարանին հակառակ ըլլալը
ընդարձակօրէն դրած ըլլալուն պատճա-
ռաւ: Պապը և ջերմեռանդ պապականք
դայրացած են. իսկ այլք՝ մանաւանդ ի-
տալական կառավարութիւնը, առաւել
ներկայ նախարարութիւնը ուրախ են Բա-
թէր Գուրչիի պէս անուանի եկեղեցա-
կանի մը այս յայտարարութեան վրայ:
Բողոքականք ծափ կղարնեն և երկնա-
չափ գովեստներ կկարդան այս եկեղե-
ցականին համար: Այժմ բոլոր հռոմէա-
կան աշխարհաց ու լրագրաց մէջ ջերմ
խօսակցութեան առարկայ եղած է այս
անձին յայտարարութիւնը: Ժեզվիթաց
գլխաւորն փութացեր է արտաքսել զա-
նի նոյն կարգէն: Այսու ամենայնիւ,
կըսուի թէ նոյն իսկ կարգինալաց մէջ

Բաթէրի դադարաւորակցներ յայտնի հա-
մարձակ երեւան ելեր են:

ՀՆՈՒԱԳՐԱԼՈՒՐԷ

Պէրլին. 12 նոյեմբ.— Ամսոյս 15 ին շրջա-
բերութեան պիտի հանուին՝ Ռուսիոյ 575 մի-
լիոն ֆրանկի նոր փոխառութեան արժէթուղթը,
մէն մի բաժինը 76 ու կէս ֆրանք ըլլալով:

Անհիմն է՝ Պապին հիւանդ ըլլալուն զրոյցը:
Վիէննա. 12 նոյեմբ.— Սյլ և այլ տարա-
ձայնութեանց հակառակ՝ կառավարութիւնը
ոչ զինուորական և ոչ գանձային ձեռնարկու-
թիւն մ'ըրած չէ, և քաղաքականութիւնը չէ
փոխուած:

13 նոյեմբ.— Անգղիոյ կառավարութիւնը
կուզէ ստորագրել առեւտրական աշխարհի դաշ-
նադրութիւն մը՝ որ ըստ սկզբան նպատաւոր
է Աւստրիոյ: Աւստրիա ալ ընդունած է բանա-
կցիլ այս մասին, և կյուսացուի թէ յաջող ար-
դեւք պիտի ունենայ:

14 նոյ.— Վիէննայի օսմանեան դեսպան
Էսատ պէյ Բէշթի մէջ կայսեր և Աւստրիայի կոմ-
սին ներկայանալէն յետոյ, Վիէննա դարձաւ,
ուր պիտի կատարուի պաշտօնական հանդիսա-
ւոր ներկայացումն:

Լոնտրա. 12 նոյեմբ.— Կըսուի, թէ Անգ-
ղիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Տէրպի
ժանուցագիր մ'ուղղելով առ Ռուսիա՝ յայտնած
է որ չպիտի հաճի, Անատոլիի մէջ Ռուսիոյ ը-
նելիք շարժմանց:

Փարիզ. 14 նոյեմբ.— Գաղղիոյ մէջ մեծ դաշ-
րոյթ կայ նախարարութեան դէմ: Մաք-Մա-
հոն նախագահն չուզէր պաշտօնանկ ընել նա-
խարարները: Փարիզի մէջ գաղտնի հրահանգ
տրուեւ է զօրաց: Վէրսայի մէջ աղգային ժո-
ղովոյ նիստը խիստ աղմկալից եղեր է: Պ. Յօր-
թու և Պ. Բուէ հետզհետէ բեմն ելեր, և սո-
ցա ատենախօսութիւնը մեծ իրարանցում պատ-
ճառեր են:

15 նոյեմբ.— Մաք-Մահոն նախագահն իւր
սկզբանց մէջ հաստատուն ու անխախտ կմնայ:
Պիտի առաջարկէ ծերակուտին՝ ցրուել ազգա-
յին ժողովը, և եթէ չընդունուի սոյն առա-
ջարկութիւնը՝ պիտի հրաժարի: Խիստ երկիւ-
ղալի կերեւի Գաղղիոյ ներկայ միճակը:

Եւրոպական լրագրութիւն

Լոնտրա. 5 նոյ.— Թայմըզի Վիէննայի
թղթակիցն խիստ ստոյգ աղբիւրէ մը լուր
առեր է, թէ ռումանական զօրքը Կրա-
վիցայի ամրութեան մօտերն անցեալները
մեծ պարտութիւն մը կրելէն յետոյ՝
դարձեալ յարձակում մ'ընելով՝ աւրուեւ
է: Ասոր վրայ, զօրքն յանչափս յուսահա-
տելով, իրենց հրամանատարաց չհնազան-
դելու ցոյցեր ըրեր են, և ծանուցուեւ
է, թէ արտաքոյ օրինաց պիտի վարուին՝
եթէ դարձեալ անօգուտ զոհողութեանց
տանին զիրենք:

Ջարա. 4 նոյ.— Բաղմաթիւ քրիստոն-
եայ և մահմետական ընտանիք Շքոթրա
գաղթեցին, իմանալով որ գարատաղիք
պիտի ռմբակոծեն Բօտզօրիճան: Գարա-
տաղիք Բօտզօրիճայի այլևայլ կողմերը
մարտկոցներ շինած, և Նիքօիէն գրաւ-
եալ օսմանեան թնգանթներով զինած
են:

Եւրոպական լրագրութիւն

(Շաբ. Դեմ. Բեմ. 1224)

Բժշկութեան միջոցը երկու տեսակ է,
մին աւուղջապահական և միւսն դեղա-
յին:

Առողջապահական միջոց

Առողջապահական միջոցը՝ ծաղիկը
դարմանելու համար մեծ օգուտ ունի. ե-
թէ ծաղիկը կանոնաւոր ըլլայ, միայն ա-
ռողջապահական միջոցը կրաւէ. դեղ
գործածելը անօգուտ և յաճախ վնասա-

քիւրտէ տարը շուրայի ասքերիյէ կէլ-
մէլէրի :

3 Թըշըրինի սանի 1877

Պապը Սէրասքէրի

Ասաքիւրի շահանէ լէվադիմաթը իշին, միւ-
թէահիւտէրի թարաֆլէրինտէն գօնթ-
րաթօլէրինէ մահսուպէն էլպիսէ ան-
պարընա կէօթիւրմէքտէ օլտըգլէրի հէր
նէվի չուհա վէ սայիրէտէն էվրօքտտան
կէլէճէքլէրին կէօմիւրկտէն իւրաճընտա
պալեալէրի տըլմալարադ կէօթիւրիւտպ
անպարընտա անպար մէմուրը վէ մուա-
յէնէճիլէր հազըր օլտուղը հալտէ էմա-
նէթ մաղաղասընտա քիւշատ իտիլմէսի,
վէ շայէտ իշլէրինտէ ալըգ պօղուգ պալ-
եա զուհուր իտէրսէ գապուլ օլունմա-
մասը, վէ մէղքիւր էմանէթ մաղաղա-
սընտա սալիֆ էզզիլքը մէմուրլէր հազըր
օլմատըգճա, թիւճճարտէն գաթիլէն մա-
ղաղայա տուխուլ իտէմէմէսի, վէ իշպու-
չուհա վէ սայիրէ մէմուրլինի միւմայիլէյ-
հիւմ մուվաճէհէսինտէ անալիզ իտիլմէ-
տիլքճէ անպարը մախսուսէ վաղ գըլըն-
մամասը գատիմտէն պէրու ուսուլը
միւթթէլէքլէսի իճապընտան օլմաղլէ՝
քէյֆիլէթ միւթէահիւտին մալիւմէլի
օլմադ իւզըրէ իւսն վէ իշայէ օլունմըշ
տըր :

4 Թըշըրինի էվլէլ 1877

Պապը Սէրասքէրի

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՍԱԿԱՆ

Ըստ Լուսապետութեան Հայաստանէայ Ս. Եկեղեցւոյ

Ի ՊԵՏ ՆԱԽԱԳԻԹԱԿԱՆ ԴԱՍՈՒՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԱՑ

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՍԱԿԱՆ

Ըստ Լուսապետութեան Հայաստանէայ Ս. Եկեղեցւոյ

Ի ՊԵՏ ՁԱՐԳԱՅԵԱԼ ԴԱՍՈՒՅ

ԹԵՂԵՆԱՅ

Տ. ԽՈՐԷՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ՆԱՐ ՊԵՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԱՑ

Առաջարկութեամբ Եւ Առաքաղմամբ

ԱԶԳ. ԿՐԹՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅՆ

Տղապետ Կրտսեմ

Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Մեր վարժարանաց թէ՛ նախակրթա-
րանի և թէ՛ զարգացեալ դասուց աշա-
կերտք մինչեւ հիւմա չուհէին այնպիսի
փրիստոնէական մը որ կարող ըլլար նոցա
մտքերը գոհացուցիչ կերպիւ լուսաւորել
կրօնի վարդապետութեամբքն՝ ու սըր-
տերնին կրթել Բարոյականի վեհ սկզբուն-
քովը :

Այս պակտը լեցընելու համար՝ Ազ-
գային կեդր. վարչութեան կրօն. ժողո-
վը խնդրած է Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքե-
պիսկոպոսէ Նար Պէյ՝ յարմարագոյն դա-
սադրքեր յորինել, որ բոլոր գլորոցաց
մէջ և ամէն դաստիարակ ձեռքը կրօնի
և Բարոյականի առաջնորդող գործիներ
լինին, աշակերտաց համար ալ հրահան-
գիւ լինելու ամեն հանգամանքներն ու-
նենան :

Կրօնական ժողովոյն փափաքը լիովին
կատարեցաւ : Եւ, ինչպէս որ այս գոր-

ծոց սկիզբը կը տեսնուի, Ամենապատիւ
Սրբազան Պատրիարք Հայրն ու կրօն. ժո-
ղովոյ փնինչ Յանձնախումբն իրենց գո-
հունակութիւնն յայտնելով՝ կը վկայեն
միանգամայն թէ քաջուսումն Հեղինակի
գործերն ամենեւիմը համաճայն են վար-
դապետութեան և աւանդից Հայաստան-
եայց Ս. Եկեղեցւոյ. նոյնպէս և տպա-
գրութիւն նոցա օգտակար յոյժ ի փառս
Հայաստան Եկեղեցեաց և ուսումն յուխ-
տի մանկանց վարժարանաց Ազգիս :

Այս գովեստները բաւական երաշխա-
ւորութիւն են թէ՛ Սրբազան Հեղինակին
իրական արժանեաց և թէ՛ սոյն Դասա-
գրոց խնամօք և ընտրելագոյն ոճով յօ-
րինուած ըլլալուն, որոյ համար՝ իբր
տէր-հրատակիքը չ'աչխնայեցինք ոչ ծախ
և ոչ աշխատութիւն, որպէս զի այս գըր-
քերը յարմարաւոր պատկերօք և վաեյ-
լուշ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուին :

Քաջայայտ եմք որ այս փրիստոնէական-
ները Ազգին ընդունելութեանը պիտի
արժանանան, մանաւանդ կրթականը, որ
ոչ միայն Դպրոցաց՝ այլ ընդհանրու-
թեան ևս կարի օգտակար պիտի լինի,
քանզի ընտանեկան ընտիր հրահանգներ
կը ստորունակէ. որոց միջոցաւ միայն կըր-
նամք յուսալ թէ օր մը մեր տունները
Նախնական դպրոցաց նմանելով՝ պիտի
կարենան զուգընթաց քայլել վարժա-
րանաց հետ և անոնց ընթացիցը նպաս-
տել ըստ կարի : Լուսաւորեալ Ազգերն
այս միջոցով զարգացան, որ ցարգ անոր
օգուտներն ալ կը վայելեն :

Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կը ծախուի դրամաճառաց խանութ-
ները

Ի Գ Ի Ն

Նախնական փրիստոնէական 30 սանդ-
կրթական փրիստոնէական 80 »

Կեդրոնատեղին է Փարիզու գրատունը:
Չադմագճըլար-Յակոբեան խան թիւ 13
Դպրոցաց համար մեծ քանակութեամբ
գնողներուն՝ հարկերին 10 զեղչ պիտի ըլ-
լայ :

ԱՌ ԱՐԵԳԱԿՆ

ՍԵՐՏ ՏՈՒՆ ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ԴԵՂՈՐԷԻՅ

Վ. ԾԱՆՆԻ

Բերա Մեծ փողոց Աղաճամիի քիւ 77

Ե Ի

Կ: Պօլիս Կամուրքի հրապարակ քիւ 1-2

Եւրօպիոյ առաջին գործարանաց հետ յա-
րաբերութեամբ կապուած, և իւր գեղորէից

ընտրութեամբ և գնոց չափաւորութեամբ հըռ-
չակուած :

Մակի մթերանոց անուանի Հ. Նէսթլէ քիւ-
միագէտին շինած Գն. Լաֆլէյն, որ փոքրիկ ալ-
տղայոց, տկար կաղմ ունեցող և հիւանդութե-
նէ ապաքինելոց միակ աննդարար ուտելիքէն
համայն Եւրօպիոյ մէջ ընդունուած և ամեն գըլ-
խաւար բժշկաց հաւանութիւնն ստացած :

Հոն կը գտնուի նաև :

Քաւ-ժե (մատակի խմորեալ կաթ) որ մեծ
համբաւ ունի Եւրօպիոյ մէջ և շատ կը փնտը-
ուի :

Սիւֆի-լ քը ֆիլի, զուտ և մաքուր, Բել-
թիէ, Տիոպօք, Ժօպօթ և Էվանս Լէդէ հար-
տար քիմիագէտներէն պատրաստուած :

Ձիւն Է-ը, զուտ ֆրիսթիանայի Բէթկէր
Մէլլէրի գործարանէն ելած :

Ենէրքէ (հիւտիպա) Խահուէ, Լուսովիս-
պուրկի Հ. Ֆրանք գործարանէն ելած ստամոք-
սի ուժ տուող և անորժակ բացող որ հա-
տորակ խահուէի հետ խառնելով՝ զինը մեծա-
պէս կիջեցնէ՝ առանց համն ու հոտը փոխելու :
Արուստական սաւայց ամեն ժամու մէջ :
Տիւժէնի ջուր, մաղերու անվրայելի ներկ :

PILULE AHOOLWLY

ԴԵՂԱՅԱՏՔ ՀՈՂՈՒԹԻՒ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն
տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր
է սոյն դեղահատը, նաև իջային տկարութեան,
ուժաթափութեան և տիրութեան համար. կը
ընջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշահաւո-
րութեանց հետքերը : Սրտի և երկամանց վրայ
օգտակար աղիքներու մ'ունի. արիւնը մաք-
րելով նոցա խանգարեալ վիճակ. կը կանոնա-
ւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ աղիքներու
թեամբը սրտախառնութիւն, կուժուութիւն,
մաղճային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ
լեցուած կաղեր, զլիխ ցաւեր կը վանէ. մար-
սողութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաք-
րուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ՝ որ շատ
անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնա-
պատճառ կըլան, առողջ, ուժեղ, և բնական
դէրքը կըգեցնուի :

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՂՈՒԹԻՒ

Մորթոյին հիւանդութիւնք և վէրք բուժե-
լու մասին ունեցած պալաւմական յստիւ-
թեանցը չհաւաւարի բնաւ ուրիշ գեղ մը. հին
կամ նոր թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղց-
կեղ (շիրիփէնէ), սրունից և ստեանց վէրքեր
կամ բոլորովին կանցնին և կամ կլաւանան.
օգտակար է նաև հարբուրի, հաղի, սրտի
րարախման, մանաւանդ օգտաւ (եէլ) ըստած
հիւանդութեան : Իւր կաղաւորիչ և զօրաւոր
աղիքներութեամբ խոյլ (սըրահա) հիւանդու-
թեան ապականիչ գորութիւնը ինչ աստիճան
որ ըլլայ՝ կը զիմագրաւէ :

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը
նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ
կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և
մասնաւորապէս Պոհճէ-գափու Թալ խանի կող-
մերը Պ. Գասապետի դեղարանը՝ Նօ. 7՝ կը
ծախուի :

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւերուի առ հե-
ղինակն առթոր Հոլլօուէի Լոնտոն Օքսֆօրտ
փողոց թիւ 555 :

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈԽՆՋԻ

1.—Փոխը 2ՈՐԵՇԱՐԹԻ և ՇԱՐԱԹ օրերը
կը հրատարակուի :

2.—Տարեկան բաժանորդագինն է միայն
չորս արծաթ մէճիա՝ կանխիկ վճարելի թէ՛
մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ՛
գաւառաց համար :

3.—Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժա-
նորդ կընդունուի :

4.—Տեղական ու գաւառական թղթատա-
րութեան ծախքը խմագրութիւնը պիտի վճարէ :

5.—Հատը 60 փարայ է, և կը գտնուի ա-
մեն Հայ դրամաճառաց խանութները և ձեռքէ
ծախողներու քով :

6.—Ծանուցման տողը 3 զրուշ է մէկ ան-
դամի համար : Աւելի աժան կըլլայ աւելի ան-
գամներու համար :

7.—Խմագրութեան վերաբերեալ որ և է
գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան,
Կ. Պօլիս Ալաճա-Համամ Խալիլ խան միջին
յարկ թիւ 19 :

ՏԵՐՈՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻՉՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ
Բիգա փաշա խան քիւ 3